

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptiste Mantuani Bucolica// seu Adulescentia in decem
aeglogas diuisa//**

Baptista <Mantuanus>

Hagnoiae, 1517

VD16 S 7197

De Solicitvdine Divitiarvm

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00004847-4

DE VITA BEATA

nec stabilitatem habent, quæ nec bona appellanda Tullius aestimat. Nouerat hoc Seneca poeta tragicus quod ipse testatur in Thyeste dicens. Quem dies uidic fugiens superbum Hunc dies uidit ueniens iacentem. Quot reges, q̄t principes, quot etiam priuatæ uitæ homines uidemus? qui auro argento signis tabulis ceterisq; operibus abundat, & paulo post sœuiente fortuna nihil horum habentes aspicimus. Vides ne quot græcorū olim potentissimi principes, nūc ab infestissimo Turcarū duce propulsī, sedibus incertis uictū uestitumq; mendicantes euagent? quisi a principio uitæ diuitiarū instabilitate cognouissent, eis hoc non accidisset, nam nec in fragilibus bonis spem ullā posuissent, nec se in superbia pueriliter erexissent, sed prædecessorem suum sapientem illū Bian tem studuisserint imitari. Cuius cum patriam cepissent hostes, ceteriq; ita furent ut multa de suis rebus secum asportarent, quum esset monitus a q̄dam ut idem & ipse faceret, ego inquit omnia mea mecum porto. Necnon Marcum Curium Romanorum ducem, qui quum uidisset ad se uenisse Samnitū legatos aurī magnum pondus afferentes, subridens dixit, Ite & Samnitibus nunciate Marcum Curium malle diuitibus imperare q̄ fieri locupletem, Nō ignorabat enim q̄ uana sit diuitiarum possessio, quod etiam Epicurus qui summū bonum in uoluptate ponebat facile confitebatur. Nō est igitur huiusmodi obniscit fides adhibenda nec patiendum nobis quotidie tam turpiter illudi.

DE INSTABILITATE DIVITIARVM

Dic quæso audisti ne unquā mortaliū quenq; quisibi satis diuitiarum diceret esse? ADRI. Audiui quidem qui hoc diceret, qui uero sic putarent neminem uidi. GIGO. Rectius inquis, nam s̄epius aliter q̄ sentiunt loquunt, nec mirum est, sinequit animus istis saturari, quum nec finitis impleri possint infinita, qd uel maxime illo exemplo probari potest, Alexander Philippi Macedonis filii quum audiueret ex autoritate Democriti philosophi plures esse mundos, heu me inquit miserum q; nec uno adhuc potitus sum. Quisi nec toto mundo satiebatur, quid amplius erat appetendum, nisi cum cœlicolis noua mouere certamina? Quare Satyrici nostri uerissimo carmine concludendum est. Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit.

DE SOLICITUDINE DIVITIARVM

Existimabant nonnulli ueterum summam libertatem esse diuitiis abundare, & eum demum liberum esse putabant, qui posset uno anno Romanorū exercitum pascere. Ego uero huiusmodi hominē non modo nō liberū dixerim, sed nec libertati uicinum. Sunt em in opibus anxie solicitudines, q̄ ante tempus se nectutem adducunt, & animum nostrū sic afficiunt ut sui ipsius obliuiscat, & a recti certiq; iudicij cognitione recedat. Audisti ne unq; Senecam clamarem Venenum in auro sumi, nō aut in uasis scilicet libus, & reges sui laterisensem time re. Audisti ne prophetam dicentem. Diuitiae si affluant nolite cor apponere. Audisti ne p̄terea qd passim recitari solet exemplum. Aiunt em quendā regē dum sibi oblatū a populo diadema uideret priusq; sumeret diu consyderasse ac demum dixisse. Onobilē magis q̄ scilicet pannum quē si ḡ agnoscat q;

R

F. BAPTISTA MANTVANVS

multis angustiis & solitudinibus refertus sit, nec humiliquidem iacentē tolle ret. Sed ut ubi de modernis aliquid loquar vir erat Florentiae prædiues equestris ordinis, apud cuius ædes cerdo qdam exercendæ sutrinæ gratia, parvula scenam ex contextis tabulis erexerat. Quum is igitur nihil aliud haberet præter quod labore quotidiano sic queritabat, & nunq̄ nisi lecto animo & serena facie uideretur, prædiues ille cuius supra meminatis admirari non poterat. Tenerari itaq; uoluit esset ne uerū qd s̄aepe auditerat, diuitias scilicet solitudinē parere, sumptūq; graue pondus auri intempesta nocte per fenestrā in cubiculum eius tacite proiecit. Mane aut̄ surgens cerdo, proiectū aurum curarū radicem reperit, qd ubi cognouit paupertatem suam miseratum dñm æstimās repente corripuit, cepitq; dubia mente uersari quid potissimum ex hoc faciendū esset, nesciebat enim an cælandum, an alicui ex amicis aperiendū esset. Si tacuisset, dicebat non posse quicq; sine consilio recte ministrari, si uero dixisset timebat ne forte aliqua arte sibi surriperetur. Hinc profundæ cogitationis hinc curarum immensus cumulus exortus, tandem quid faciat nescit, tristī uultu, coniecto supercilio & ægro animo cogitabundus raro procedebat in publicum. Quare compertum est in diuitiis esse tristiciam, moerorem, angustias & solitudines innumerabiles. Quo sit ut ausim dicere illas tanquam malum proiiciendas, quo facilius ad iusticiam pertingere possimus. Et de his haec tenus.

Postq; duos gradus ascendimus pudicitiam scilicet & mundi cōemptum tandem ad ipsam iusticiam deueniemus, in qua ego uitam beatā colloco. Nihil enim est aliud beate uiuere (ut Marco Tullio placet) nisi recte uiuere, in q; nihil deest ad beate uiuendum. Et quoniam quid sit ipsa iusticia superiorius satis liquide monstrauimus, honestissimæ uoluntati tuę satissime me puto. ADR. Profecto ita abunde mihi satisfactum est, ut uidere uidear ipsam uitam beatā manu cōtingere, nec despero quin ad eam peruenire possim. Sed tamen restat adhuc unum, quod intactum nequaquam præteriri debet. Sunt plærīq; q; existiment sacras literas quia incoltae sunt parvifaciendas, & præcipue hi qui aliquid eloquentię gustauerunt, & quia quicquid diximus in eis radicitus fixum est, non alienum uidebitur si paulo ulterius progressi fuerimus, & aliqua firmissima fide in nostræ adiumenta numerauerimus. Post hæc non inconueniens erit, si quædam quæ ex prædictis concepi dubia paulo accuratius enucleaveris. Sed quia iam medio cursu transacto præcipiti curru sol uergit ad Oceanum, rogo te pater ut dummodo dilucide quambrevius fieri possit dicas. GIGO. Dicis esse plærōsque quis sacras literas dicant floccipēdēdas, quia sunt simpliciter & sine ulla facundia prolatæ. Primo igitur diuinæ legis simplicitas damnanda non est, sic exprimī omnino debuit, partim quia per se uerax est, nec indiget aliquo fuso orationis ad probandum (Res enim ueritate prædicta simpliciter enuncianda est, res uero facta quædam figura & colores postulat, quibus uerisimilis appareat) partim quia illa quæ sunt in communione necessaria, communis sunt sermone dicenda, unde cautum est ut syngrapha quibus rei citantur in iudicium cōmuni sermone scribant, ut possint etiam

DE VITA BEATA

ab indoctis saltem sub nube intelligi. Scribuntur etiam eo stilo causæ & cætra quæ in foro iudiciale tractantur. Quæ uero dicitis esse sine facundia prolatas non plane assentior huic sententiæ, quare duplarem esse facundiæ uolo uerborum scilicet & sententiarum. Iuuenum scilicet & senum, Iuuentutis scilicet & maturæ ætatis. Iuuenum facundiæ in quo uersatur nisi in quibusdam politis & cultis dictionibus: quæ nihil aliud in le habent nisi uentosum tumorem & resoniam, quæ solet imperitorum aures demulcere. Hac eloquentia nonnulli hac tempestate, qui si non sunt omnino boni, uidentur tamen, frequentius utuntur, & imperiti uulgi in se ora conuertunt. De quorum facundiæ lepidissimum illud Augustini dici posset. Hæc siliqua intra dulce rectorum sonantes lapillos qualit. Sequuntur hanc nostri eneruati poetæ, & istius temporis semioratores, Ni hil aliud est hæc quæ prædixi facundia nisi nauis in medio pelagi constituta priuata regimine, nisi corpus sine anima, nisi organum auro argentoque cælatum sine animante spiritu, & denique nihil aliud quam equus sessoris impatiens freno oīque uinculo expeditus. Quo fit ut nullis unquam utilitatib[us] fuerit, nōumento sūtē plærisque. Altera uero facundia sententiarum graui maturoque passu graditur, quæ sapientia uocatur, eam qui sapiens dicitur habet. Hæc nihil effatur nisi quod prius excussum ponderatum cribratum & acie mentis examinatum sit. Hæc si quid dicit quod cuique displiceat, nil tamen quod noceat, tantoque sapientior est, quanto non fauorem populi, sed uerum rectumque sequatur. Hæc sine prima plurimum, prima uero sine hac nihil omnino potest, hæc animæ, illa corporis uicem gerit, hæc animans, illa animatum. Sicut igitur potest anima sine admiriculo corporis uiuere, sic etiam ista quæ uoco sapientiam sine facundiæ uires suas explicare potest. Fuit igitur in sanctarum literarum autoribus hæc eloquentia præcipue, sed nec omnino prima defuit, quam non multo sudore & labore quemadmodum alteram quæsierunt, sed tanquam ultro se offerente, & sponte sua sequentem acceperunt. Hæc est illa facundiæ quæ usi sunt apud græcos philosophorū principes Plato, Theophrastus, Aristoteles, & plærisque alii quæ more orationis malebant esse sapientes quæ uideri. Quæ igitur dicunt sermones nostros esse simplices, concedemus quodena primum parentes nostros sic loquutos fuisse, quasi fundamentū iacentes. Si uero aduerterimus quid super illo ædificatum sit, inueniemus parietes auro argentoque cælatos. Primo itaque apostolos silentio præteriens tanquam omnibus cognitos de græcis christianis mentionem faciam. Fuit Origenes qui Celso, Methodius, Eusebius & Apollinaris qui Porphyrio heretico responderunt. Origenes octo libris, Methodius decem millibus uersuum. Eusebius quinq[ue] & uiginti. Apollinaris triginta uoluminibus. Quadratus apostolorum discipulus Athenien[s] ecclesiæ pontifex. Adriano principi Eleusinia sacra uisentis librum pro nostra religione tradidit, cui tanta inerat iucunditas sermonisque festi uitæ, ut illius excellens ingenium (sicut Hieron. affirmat) gravissimam imperatoris persequitionem extingueret. Eidem Adriano doctilissimus ph[ys]us Aristotle, pro christianis tradidit apologeticum. Quid tibi Iustini Melitonem Saracenem episcopum, Apollinarem Hierosolymitanæ ecclesiæ presbyterum?

R. ii

F. BAPTISTA MANTVANVS

Quid Dionysium Corinthiorum episcopū, qui scripsit quibus philosophorū sententiis descendit hæresis Origenes? Quid deniq; tibi Pāthenū cōmemorēt, qui ob p̄cipuā doctrinā p̄dicaturus ad Indię philologos missus est? Adiūgā etiā Clementē. Militiadē Iuliū Africānū, Theodorū, Dionysīt Alexādrinū episcopū, Antholiū, Pamphilum, Lucianū, Malchionē, Eusebiū c̄esarensem, episcopum. Eustathiū, Athanasiū, Magnum Basilium, & infinitos alios longū esset numerare, Veniā ad latinos. Tertullianus apologeticum scripsit, Minutus Felix contra mathematicos, Arnobius septem libros contra gentes & eius discipulus Laetantius totidem contra gentes, Edidit etiam de ira dei, de opificio diuino libellos duos necnon & epistolarum carminumq; uolumina plura, Item Victorinus, Cyprianus, Boetius & Hilarius qui scripsit librū contra Diaſcoridē medicū, Iuencus super imperatore Constantino saluatoris historiam uersibus explicauit. Quid uero Ambrosius, Augustinus, Gregorius & Hieronymus fecerunt in omnī manibus est. Isti omnes gr̄ci pariter & latini quos hactenus numerauimus ita sapientiam cum eloquentia inuexerunt, ut eorum scripta legendo quid inter eos & Tulliū & Demosthenē intersit discerne re nescias. Nec mireris si superior dixerim facundiam fugiendā esse, nunc uero dicam & in nostris eam fuisse. Sic enim capiendū est ut facundia sine gubernatrici sapientia uana sit, sapientiae uero copula non sit aspernāda. Vnde M. T. Cicerō romani eloquii princeps ad Herennium inquit. Non parum fructus in se habere copiam dicendi & commoditatem orationis, si recta intelligentia & definita animi moderatione gubernetur. Quo sit etiam ut Quintilianus orationem definiens, dixerit oportere eum esse uirum bonum dicendi peritū. Primo uult esse in oratore bonitatem, qm̄ quę magis sunt necessaria in prīmis sunt in uestiganda. Et ut paulo audacius loquar, si quis uir bonus fuerit, quis ea tam exquisita dicendi peritia caret, modo impetreret qui uult oratorem nominabo, nam finis oratoris est ad persuasionem dicere. Præterea non minus uictor appellabitur qui uicerit hostem, si ferreis armis usus est q̄ si aureis munit⁹ fuisset, nec ianua minus apta dicitur, q̄ clave ferrea quā quę argentea fuerit patefacta nec min⁹ uictor appellabitur equis macilētus quā pinguis & obesus q̄ modo ante alios metā tetigerit. Habet igitur christiana fides ueteris nouiç; testamenteratores excellentissimos, quibus armata non dubitat cum gentilium etate certare. ADRIA. Habeo quae dicis & miror q̄ hæc omnia tam breuitatē dilucido uerborum ambitu differueris & gaudeo, quia qd nesciebam didici. Sed quum superioris de uita beata disputaremus, unum mihi restitit de q̄ nun̄ a te certior fieri uellem, possit ne inquam uita beata in diuitiis reperiiri? & si forte possit, in quibus potius an in pauperibus an in diuitiis? Gl. Hæc sane beatitudine inter omnes homines tam pauperes quam diuites inueniri potest. De em̄ uult omnes fieri beatos, diues qui multis affluit diuitiis fiet beatus, si fortunarum suarum non solū possessore, sed etiā se cognoscet esse dispensatorem, rē familiarem integrē sancteç; gubernet, nec plus nec minus quam cuiusque necessitas postulate efficiens, sed præter cætera pauperum non obliuiscatur, qbus

DE VITA BEATA

Si quis in vita subuenerit qui sibi subueniat dum mortuus fuerit non indigebit sic per foramē acus oī onere reciso camel⁹ intrare poterit, si gracilem politū & expeditum se reddiderit. Sed hæc uia quia laboriosa minus quidem trita est, pauciq; in numero diuitum reperiri solēt qui possent ad beatitudinem peruenire. Igitur paupertas est potior, quod facile concedes, si quid in ea ipsa mali, & quid in hac bonis sit ostēderimus. Magna rerum copia, magnus curarum aceruus diuitiæ non sine magno sudore acquiruntur, aliquando dum quæruntur amittuntur, nonnunquam possessores suos secum trahunt ad interitum. Nec longe exempla peramus quotidiana sufficiunt. Nauigant oceanum mare, nauigant Hellestōtum in patriam reuersi hæreditatem ab affinib⁹ defraudatā matrimoniu uel pollutū uel suspectum, liberorū uitā uel prauā uel adhuc in dubio positam, rura rusticorū inculta uel sterilia uel omnino male culta repe riunt, indignant, irascunt, furiunt, & tñ. ut solitam grauitatem inter amicos ob tineant, graues animi motus difficultati reprimunt. Interueniūt necessaria riorum & affinium repentinæ mortes, lugubri ueste teguntur, & dum inter dum mira læticia redundant, opus est ut mœrorem simulent. Accidit ut prin cipibus suspetti sint, quo sit ut uel penitus excidant, uel saltem retrorsum cedāt nonnunq; exulantes errant, & tanto grauius aduersam sortem gerunt, quanto mollius ante uixerant, sed sufficiat de multis pauca numerasse, quis posset in tot molestiis quieto animo uiuere? hæc mihi nunq; uita placuit. At paupertas remoto se custodit in angulo, non coniugis, non liberorum curam, non regū aut principum graue odiū, non agrorū aut uillarum sterilitatē formidat nec inuidia est, nec inuidiosa, non exilium, non carcerem, non uenenum timet, & ab omnium tumultu seclusa tranquillo fruitur ocio. Hæc est illa beatitudo quam Diogenes regum delitiis prætulit, qui dum in radice montis sederet ad solem interrogāti Alexādro, qui uirtutis eius crebro rumore compulsus aduenerat, ut si quid uellet peteret, id in primis uelle respōdit, ne a sole sibi obstaret. Recte ille, si fidelis & fidei gratiam habuisset beatus diceretur. Sed quid Horatius Flaccus senserit quæso animaduerte, sic scribit ad Lolum. Non possiden tem multa uocaueris. Recte beatum rectius occupat Nomen beati, qui deorū muneribus sapienter uti Duramq; callet pauperiem pati, Peius quæ læto flac gium putat. Et alibi. Eradenda cupidinis per prauæ sunt alimenta & teneræ minus Mentes asperibus Formandæ sunt studiis. Nonne Tibullus quamuis poeta lascivius inquit? Ne mea paupertas uitæ traducat inertis, Dum meus assidue luceat igne focus. Nonne Iuuenal is quamuis paganus talia loquatur? Cantabit uacuus coram latrone uiator. Omittenda igitur sunt hæc omnia & præclara uirtute pectus muniendum, opes enim magis oneri sunt quam usui. Taliter igitur quisq; uiuat, ut qualis uideri uelit talis sit, sic em cito ad gloriam perueniri Socrates putat. Offert se nobis Demetrius imitatione dignus, cuius pater quem tot opibus abūdaret, ut Xerxis Persarum regis pascere posset ex ercitum, paucula summa retenta cœtera rei publicæ remisit, studuitq; Athenis diu incognitus. Sed quid ego paupertatem laudare pergo, quum in ea beas

R iii

F. BAPTISTA MANTVANVS

ritudinē inesse & Anaxagoræ philosophi sententia & oraculo delphico comp̄
tum sit. Anaxagoras enim interrogatus quæ nam esset in hoc mundo uita
beata. Nemo inquit inter eos quos tu fclices sed poti⁹ inter eos quos miseras
existimas beatus inuenietur. Nam non ille est diuitiis aut honoribus affluens,
sed aut non ambitiosæ doctrinæ, aut parui ruris cultor, & in secreto q̄ in publi
co beatior. Gyges lydiæ rex præter omnes ditissimus Apollinem consuluit,
esset ne alter se beatior. Cuicunque responsum est. Aglaū quendam senio confectum
Arcadum pauperrimum, tenui paupertate contentum beatorem esse. A no
stris taceo quam sit laudata paupertas, quum pater omnium deus eam præ
ter cæteras uirtutes misericordie coluerit. Non enim habebat ubi reclinaret. Quo
sit ut diuites magis uideantur, pauperes uero magis sunt q̄ uideantur beati, tan
toq; beatores sunt quanto ignobiliores & despectiores habentur. ADRIA.
At paupertate studium impeditur. GIGO. Quid attinet? quasi non possim
sine studio esse beati. Plurimos tamen memini me legisse, qui in ultima calamiti
tate constituti ad summum literarum culmen euaserunt. Flaccus libertino pa
tre natus, Virgilius figulum & inopem sortitus est parentem. Pythagoras ex
infima seruili conditione clarum lumen emicuit, primus omnium qui philoso
phus appellatus est. Propterea dicebat numerum imparem deo chariorem,
quasi iam trinitatem diuinaret. Sed quid pauperius Codrus? Cuius diuitiae erāt
sex fītiles urceoli, & cuius diuina carmina rodebant mures. Cleantem Chry
sippi discipulum sileo, qui tanta miseria oppressus, ut postquam tota die studiis
operam dedisset, uitius querendi gratia noctem quoq; in hauriendis aquis cō
sumebat, idq; assidue factitabat, nec potuit paupertas obsistere quin doctus
euaderet. ADRI. Cur sit ut tam pauci beate uiuant? GI. Hoc duabus ex cau
sis solet eueniare, primo fidei defectu. Quis est tam uecors & mentis tam impo
tens, ut se ad anfractum uitiorum reflectat, si quæ bene uiuentibus promissa
sunt uera putauerit? Quare Augustinum dicere solitum accepimus actiones
fidei metiri. Secundo, quia (ut Lactantius testatur) uirtus amaritudine misce
tur, uitia sunt dulcedine linita, illa offensi hac decepti per uitiorum præcipitia
seruntur. Et tria sunt præcipue quæ nos in omni scelus præcipites agunt, est inq;
cupiditas, libido & ira. Cupiditas diuitias inquirit, contra quā paupertatem
posui. Libido sit uoluptates, cui resistit continentia, quam pdixi. Ira queritat
ultionem, cui opposuimus humilitatem & iusticiam. Et ita circa ueteres poetæ
propter haec capitalia uitia tres furias esse dixerunt. Atq; haec addidi, quia duo
sunt sapientiae gradus, scilicet bona cognoscere ut teneantur, & mala pariter
ut fugiantur. ADRI. Iam mihi abunde satisfactum est, reliquum est ut ad par
tem ultimam edifferas, si qui usquā sint hac nostra tēpestate qui beatam uitam
uiuāt, ut sermo noster simul cum die finiat. GIGO. Magnum est & inexplica
bile quod scire labore, nam beatitudo nostra circa interiora uersatur. Et quis
potest occulta alieni cordis latebras uisu penetrare? Sed ne te fame desiceret p
mittam, quod intelligere uideor aperibo. Qui præcepta legis obseruantea co
ditione ut nihil omissendum faciant, & nihil faciendum omissant beati uiue

DE VITA BEATA

re nuncupat. Et quicunq; a mundi perturbationib; fugiunt, ut collecta mente deo seruant præcepta seruare uidebuntur. Huius autem uitæ sunt qui ab eremo eremitæ, & a cœnobia cœnobitæ dicuntur. Illi primi Baptistam, isti vero xii. sapientes imitantur. Illorum sylvestris, horum domestica est uita. Cœnobitarum multitudo in quatuor tribus distribuitur. Prima carmelitarum secunda illorum qui uulgo dicunt' eremitæ, tertia p̄dicatorum, quarta uero minorum. Prima Heslam, secunda Augustinum, tertia Dominicum, quarta Franciscum habet authorem. ADRI. Quisunt quos tu superius duodecim sapientes appellasti? GL. Si oīm græci septem viros sapientia p̄deditos septem sapientes nominabant, quis apostolos sapientiæ nostræ fundatores duodecim sapientes nuncupare nos prohibebit? ADRI. Quoniam nos in Carmelitarum tribu numeramur, dic quæ nostra fuerit origo? GIGO.

DE ORIGINE CARMELITARVM

Inter Armeniam & Euphratem iacet Syrìa, cuius pars est regio quam Palestinam dicunt, cui Iudæa quoq; subiacet a Iuda q̄dam Israëlis filio (ut Trogus Pompeius autor est) sic appellata. In medio Iudeæ tanq; umbilicus posita sedet Ierusalem, a qua non longo interuallo distare perhibetur mons quidam non minus iucundus q̄ amœnus, cui nomen est Carmelo, in quem qm gratissimā p̄stat incolis habitationem, & quia ab omni hominē strepitu paulo lemōtior est nonnulli e circumstantibus urbibus antiquitus secedebant, ut omne uitæ curriculum optimo summoq; deo prudenter sapienterq; dicarent, & hi quidem prophetarum discipuli dicebant. Appellabans eū oīm prophetæ quiscentem multo ante futura p̄dicere, quos modo nos a uaticinando uates appellamus, inter quos Helias p̄ter cæteros emicuit, fuit eū prophetarum primus q̄ se matrimonio contineret. Is in p̄dicti montis radicibus sibi struxit habitaculum, q̄ non solum paupertatem, uerū etiā mirabilem p̄ferebat habitatis humilitatē. Erat etiā ibidē locus in amphitheatri modum extructus, cellulis seriatim possitis, & in uiuo saxo uel arte uel natura cælatis undiq; circumseptus. In summo aut̄ montis uertice procul aspicientibus supra se monstrabat habitatio, ad quā gradibus hinc illincq; in monte excisis paulo laboriosius ascenditur. Nonnulli ex nostris mare nauigantes, & montem oīm & rura uicina cum freto & fluminibus in tabellis p̄inxerunt, pictaq; ad nostras oras aduexerunt, que dū nō nunq; contemplor, uideor mihi in illis rupium cauernis cū nostris uiuere patribus. Hic itaq; uixit Helias q̄ post igneo curru raptus terris Heliseus eius discipulus non solū loci, sed etiā uirtutis eius remansit dignissimus hæres. Crescente paulatim multitudine non platonicoū, non peripateticorū, sed sanctorum hominē noua secta constituitur. Appropinquante interim nouissimo seculo dei filius genus humanum reformaturus, sub uirili specie descendit in terras, quā rem audientes Carmeli montis incolæ (erat enim pene per totum mundum fama diffusa) maximas immortalē gratias egerunt, quoniam quē tanto tempore expectauerāt tandem misseret, nā diuino spiritu p̄moniti Christū semel ueturū certo sciebant. Pluribus annis euolutis basilicā ut potuerunt humiliē con-

R. ivi